

Da Jeanneauklubben besøkte Tall Ships Races i Halmstad 2011, fikk vi endelig en mulighet til å komme om bord og høre litt mer om **Sørlandet**. Vi har skrevet om Christian Radich og Statsraad Lehmkuhl tidligere, og begge kapteiner har rost Sørlandet, som vel må kalles “lillebror” i dette selskapet.

Sørlandet er i skrivende stund på land for en større overhaling, og kommer sterkt tilbake. I mellomtiden kan du lese dette intervjuet med kapteinen.

Det går nok mest på at Sørlandet kanskje er det av skoleskipene våre som er **minst kjent på landsbasis**, men

det er verdt å merke seg at skipet kom på

femte plass

i sin gruppe (klasse A) under Tall Ships Races i år. Ikke dårlig for at skoleskip som ikke har drevet helårsdrift før de siste årene – i motsetning til sine “storebrødre”. Vi fikk en prat med

kaptein Gunnar Silfverberg Utgaard

, og han forteller at TSR er en verdifull opplevelse for ham og mannskapet.

“Det er klart at dette er en **fin mulighet** til å treffe kolleger og et større seilmiljø enn det vi gjør til vanlig. Det blir fem til seks uker med intens aktivitet – noen vil kanskje si et kommersielt sirkus, men vi prøver å få det beste ut av det, både sosialt og faglig.”

Om de andre skoleskipene har han bare **godord**: “Dyktige folk, hyggelige kolleger, alltid trivelig og nyttig å treffes. Vi skulle vel gjerne hatt den økonomiske ryggraden som de to andre skoleskipene har, med helårsdrift og flere faste ansatte. Sørlandet har hatt

helårsdrift de to siste årene

. I vinter leide en kanadisk skole med elever og lærere oss. Flott opplevelse, selv om det tar litt tid å vende seg til den høflige og dannede tonen de har, særlig overfor “overordnede” som vi i

mannskapet selvfølgelig var. Norske ungdommer er nok gjerne litt mer rett ut, du vet hvor du har dem umiddelbart.”

“Vi har **ingen faste inntekter** på fjordturer og lignende som Radich og Lehmkuhl har, men vi har en **flott støtteforening** lokalt – der kan vi i forhold til størrelsen hevde oss. Vi ligger sentralt plassert i Kristiansand, men opplever nok ikke den samme bypatriotismen som Lehmkuhl gjør. Der stiller vi nok mer likt med Radich – Oslo har vel heller ikke det forholdet til skoleskipet sitt som Bergen har.”

Utgaard har sin utdanning fra styrmannsskole, skipperskole og fra Sjøforsvaret.

“Jeg har seilt i Canada en periode, og på Christian Radich i ti år. Der hadde jeg kaptein Hiorth på Radich og kaptein Hansen på Sørlandet som mannskap. De er godt opplært, med andre ord”, sier Utgaard med et smil. “Dessuten seilte jeg med Ostindiafareren Göteborg til Kina – det var en opplevelse. Skipet i seg selv er en opplevelse og en kjempeinnsats å få i stand, og det var en opplevelse å komme til Kina i den.”

Når vi spør om **skipets historie og strategiske mål**, svarer Utgaard:

“Skipet er bygget i 1927 i Kristiansand **som skoleskip**. Vi er yngre enn Lehmkuhl (1914) og eldre enn Radich (1937). Med baugspyd er vi 64,15 meter ganske nøyaktig, vi stikker rundt 4,5 meter dypt og er nesten 9 meter bredt. Høyeste mast er drøye 34 meter, og seilarealet er cirka 1200 kvadratmeter. Vi er mellom ti og tyve som mannskap når vi er på tokt, og kan ta med opptil 90 seilere med på tur. Skal vi ut på en kveldstur med gjester, kan vi ha med inntil 150 personer.”

Skoleskipet Sørlandet

Skrevet av Grete Karin Granholt

fredag 17. august 2012 00:00 - Sist oppdatert onsdag 15. august 2012 17:04

“Jeg skulle gjerne hatt **flere faste i mannskapet**. Mange av de frivillige mønstrer på flere somre på rad, og det er klart at det er enklere når vi får folk som er kjent med båten om bord år etter år. Det blir nok litt mye dugnadsbasert, og det er klart at det gjør noe med kontinuitet og kunnskapsoverføring. Når det er sagt – den eldste som er med nå, er en metrolog på 92 år. Kerstin på 88 skal du vel snakke med etterpå?”

Hva skiller ellers Sørlandet fra de to andre skipene?

“Går vi en del år tilbake, ble nok Sørlandet regnet for å være litt **mer laid-back og folkelig**, og jeg skal ikke se bort fra at vi regnes for det ennå. Det lever vi godt med. Vi lever også godt med at de tre norske skoleskipene er blant de ti beste, hvis ikke fem beste, i verden.”

Vi får også en prat med **Kerstin Littorin**, som har mønstret på hver sommer siden 1985. Hun ser ut som hun kanskje er pensjonist, men hevder at hun er 88. Vanskelig å tro, men hun har vært eliteturner, er glad i å danse og har også, sier hun selv, gode gener.

“Jeg klatrer ikke i riggen lenger, men gjør **det meste av andre oppgaver** om bord: heiser seil, vasker og rydder, holder orden, bemanner utkikken, står til rors eller er stand-by ved roret, går brannvakt og tar ansvar for at alle om bord har det bra.”

Hvorfor seilskip og hvorfor Sørlandet?

“Jeg hadde seilt med venner i mindre seilbåter før min mann døde. Da måtte jeg finne på noe annet, og forsøkte dette en uke i 1985. Det var så trivelig at det ble en **tradisjon**. Jeg har vært med alt fra én dag til to måneder, og har krysset Atlanteren to ganger. Det er flott samhold om

Skoleskipet Sørlandet

Skrevet av Grete Karin Granholt

fredag 17. august 2012 00:00 - Sist oppdatert onsdag 15. august 2012 17:04

---

bord, og vi litt eldre (over åtti) synes det er trivelig med alle de unge som så gjerne vil lære. Det er sånn det skal være. Det er morsomt å lære bort, og å lære. Jeg har ikke skaffet pc ennå, men når jeg fyller 90, gjør jeg kanskje det. De unge har jo så god nytte av sånne.”

Vi takker både kaptein Utgaard og Kerstin for praten, og ønsker Sørlandet lykke til videre. Vi håper det ikke er så altfor lenge til vi er om bord igjen.

Her kan du lese hva vi har skrevet om [Christian Radich](#) og om [Statsraad Lehmkuhl](#) tidligere.

Foto: Alf Morten Granholt